

Västeråsens Sanatorium 1979

Västeråsens sanatorium, var ett sanatorium beläget cirka 3 kilometer väster om Borås. Byggnaden byggdes år 1913 och arkitekten var Ivar Tengbom, den var byggd i 2 våningar, mansard- och vindsvåning, 2 sjukavdelningar för vuxna och särskild barnavdelning. Sanatoriet kunde ta emot 90 patienter och grundades 1913 av Borås Sparbank som 1923 överlämnade tomtmarken till Borås Stad och byggnaden till Älvsborgs Läns Landsting. Det fanns även en överläkARBostad som uppfördes år 1926. Bilden är från 1979.

År 1901 dog 253 människor i Borås, drygt en femtedel av dessa i TBC. En bidragande orsak var trångboddhet och dåliga sanitära förhållanden. För att bekämpa tuberkulosen inrättades sanatorier, år 1914 instiftades "Svenska nationalförsamlingen mot tuberkulos". Behandlingens hörnstenar utgjordes av vila, många timmar i ligghallen ute i friska luften och rikligt med fet mat. Patientens kroppsvikt bevakades noggrant, andra fasta inslag i rutinen var temperaturtagningar 3-6 gånger per dag. Först på 1940-talet fick man tillgång till en verksam medicin när PAS lanserades. Det användes tillsammans med streptomycin och hade en bakteriedödande effekt.

År 1977 flyttades verksamheten till lungkliniken på Borås Centrallasarett och huvudbyggnaden revs strax efter detta. Efter tillbyggnad 1936 uppgick platsantalet uppgick till 88, inklusive en barnavdelning om 10 platser. I sjukhuset fanns också en stor ligghall, som var avdelad med en skiljevägg i en mans- och en kvinnoavdelning. År 1977 flyttade den verksamhet som då kallades lungkliniken till Borås centrallasarett. Huvudbyggnaden revs strax därefter. Överläkare vid Västeråsen var Karl Mattisson 1917 – 1931, Erik Törnell 1931 – 1960 och Stig-Börje Mattson 1960 – 1973.

Vaktmästarbostaden finns fortfarande kvar än i dag. Nu finns provningsanstalten här på platsen där Västeråsens Sanatorium låg. Finns det någon av mina läsare som har lite berättelser angående

sanatoriet, jag vill veta mera om det helst då egna berättelser. Eller om du har bilder ifrån själva rivningen av byggnaden är och också intresserad av, då är det bara att maila mig.